Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

În seria ÎNTOARCEREA ACASĂ au mai apărut:

Amintirea Pământului
Chemarea Pământului
Navele Pământului
Din nou pe Pământ

ORSON SCOTT CARD s-a născut la 24 august 1951, în Richland, Washington. Descinde din primii mormoni americani și a fost misionar în Brazilia pentru Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă. Și-a început cariera literară ca poet, a fost atras de dramaturgie și a adaptat opere literare pentru teatrul radiofonic, apoi a scris piese originale. După ce și-a înființat propria companie teatrală, Card a lucrat pe postul de corector, apoi de redactor la Editura BYU Press. A devenit scriitor liber-profesionist după ce a semnat primele contracte pentru două romane SF. *Jocul lui Ender* și continuarea sa, *Vorbitor în numele morților,* au primit premiile Hugo și Nebula, Card fiind astfel singurul câștigător al celor mai importante premii SF, în doi ani consecutivi. De asemenea, a obținut Premiul John W. Campbell pentru cel mai bun tânăr autor în 1978. Dintre lucrările sale amintim: *Jocul lui Ender* (premiile Nebula, 1985, Hugo și SF Chronicle în 1986), „Hatrack River" (Premiul World Fantasy, 1987), *Vorbitor în numele morților* (premiile Nebula, 1986, Hugo, Locus și SF Chronicle în 1987 și Kurd Lasswitz, Germania, 1989), „Eye for Eye" (premiile Hugo, 1988, și Seiun, Japonia, 1989), *Seventh Son* (premiile Mythopoeic Society și Locus în 1988 și Ditmar, Australia, 1989); *Red Prophet* (Premiul Locus, 1989), „Lost Boys" (Premiul Locus, 1990), *How to Write Science Fiction and Fantasy* (Premiul Hugo, 1991), *Maps in a Mirror: The Short Fiction of Orson Scott Card* (Premiul Locus, 1991), „Jocul lui Ender" (Premiul Ignotus, Spania, 1994), *Alvin Journeyman* (Premiul Locus, 1996), *Patwatch: The Redemption of Christopher Columbus* (Premiul Geffen, Israel, 1999); *The Chronicles of Alvin Maker* (Premiul Imaginaire, Franța, 2000), *Umbra lui Ender* (Premiul Geffen, Israel, 2001). Filmul *Jocul lui Ender* va ajunge pe marile ecrane la sfârșitul anului 2013.

ORSON SCOTT CARD

născuți pe pământ

Traducere din limba engleză
RADU SĂNDULESCU

NEMIRA

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Cuprins

Personajele 7

1. Captivitate 17
2. Vise adevărate 40
3. Rezistență 83
4. Eliberare 124
5. Mistere 188
6. Deziluzie 246
7. Școala lui Rasaro 291
8. Încercări 351
9. Persecuție 401
10. Străvechi căi 442
11. Înfrângere 481
12. Victorie 519
13. Iertare 563

Note geografice 587

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Odinioară, cu multă vreme în urmă, computerul navei spațiale *Basilica* guvernase planeta Harmony timp de patruzeci de milioane de ani. Acum supraveghea o populație mult mai mică și avea puteri mult mai reduse pentru a interveni. Dar planeta de care avea grijă era Pământul, străvechiul cămin al ființelor umane.

Nava spațială *Basilica* a fost cea care a readus acasă un grup de ființe umane, care au descoperit că, în absența umanității, două noi specii au ajuns pe culmile sublime ale inteligenței. Acum, cele trei popoare împărțeau un vast lanț de munți înalți, văi luxuriante și un climat care varia mai mult în funcție de altitudine decât de latitudine.

Săpătorii își spuneau poporul din pământ, făcând tuneluri în sol și în trunchiurile copacilor pe care îi scobeau pe dinăuntru. Îngerii erau poporul cerului, construind în arbori cuiburi acoperite și atârnând cu capul în jos de crengi pentru a dormi, a discuta și a preda cursuri. Ființele umane erau acum poporul de mijloc, locuind la suprafața solului.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Nu exista oraș de săpători fără case umane pe solul de deasupra sa, nici sat de îngeri fără ca încăperile împrejmuite de pereți ale poporului de mijloc să se transforme în peșteri artificiale. Vastele cunoștințe pe care ființele umane le-au adus cu ele de pe planeta Harmony reprezentau doar o mică parte din ceea ce strămoșii lor cunoscuseră pe Pământ, înainte de exilul lor, în urmă cu patruzeci de milioane de ani. Acum chiar și acestea se pierduseră, dar ceea ce rămăsese era net superior în comparație cu ceea ce știau popoarele pământului și ale cerului, încât oriunde locuiau cei din poporul de mijloc aveau o mare putere și de obicei erau conducători.

În cer, însă, computerul navei spațiale *Basilica* nu uita nimic și, prin intermediul sateliților pe care îi răspândise în jurul Pământului, îl observa, aduna date și își amintea tot ceea ce învățase.

Și nu era singur în această acțiune de supraveghere. Căci înăuntru locuia o femeie care venise pe Pământ odată cu primii coloniști; dar ulterior, înveșmântată în mantia de comandant de navă, ea s-a reîntors în cer, ca să doarmă ani la rândul și să se scoale pentru scurte momente, trupul ei fiind vindecat și susținut de mantie, astfel încât moartea, în cazul în care ar fi venit s-o ia, continua să fie un musafir extrem de îndepărtat. Ea își aducea aminte tot ceea ce conta pentru ea, își amintea de cei cu care convieţuise pe vremuri și care acum dispăruseră. Văzuse atâtea nașteri, viață și moarte încât acum abia le mai băga în seamă. Pentru ea erau doar niște generații, anotimpuri ale

grădinii ei, copaci, iarbă și oameni care creșteau și dispăreau, creșteau și dispăreau.

Pe Pământ exista, de asemenea, o anumită memorie. Două cărți, scrise pe foi subțiri de metal, se păstraseră de la reîntoarcerea ființelor umane. Una se afla în mâinile regelui Nafarilor, moștenită din monarh în monarh. Cealaltă, mai puțin voluminoasă, fusese dată fratelui primului rege, iar de el fiilor săi, care nu erau regi, nici măcar bărbați iluștri, până când, în cele din urmă, ultimul din această filiație, fiind incapabil să citească manuscrisul antic, i-a dat cartea metalică de dimensiuni mai mici bărbatului care era rege pe vremea lui. Doar în paginile acestor cărți exista o amintire care dăinuia, neschimbată, de la an la an.

În profunzimea cărților, în adâncurile înregistrărilor navei și cald în sufletul femeilor, cea mai puternică amintire dintre toate era că ființele umane fuseseră readuse pe Pământ, chemate de o entitate pe care nu o înțelegeau, cea numită Păstrătorul Pământului. Vocea Păstrătorului nu era clară, după cum acesta nu era inteligibil precum computerul navei, în perioada din trecut când i se spunea Sufletul Suprem, iar lumea îl diviniza ca pe un zeu. În schimb, Păstrătorul vorbea prin intermediul viselor și, cu toate că mulți primeau visele și socoteau că au un tâlc, doar puțini știau cine le trimisese sau ce anume voia Păstrătorul de la cei de pe Pământ.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

1

CAPTIVITATE

Akma s-a născut într-o casă de oameni bogați. Își aducea aminte puține lucruri din acea perioadă. Una dintre amintiri era legată de tatăl său, Akmaro, care îl ducea într-un turn înalt, apoi i-l încredința unui alt bărbat de-acolo, care îl ținea atârnat deasupra parapetului până când începea să țipe de frică. Bărbatul care îl ținea râdea până când tata se întindea și îl lua la pieptul lui. Ulterior, mama îi spusese lui Akma că bărbatul care-l chinuise în turn era rege în țărâmul Nafarilor și se numea Nuak. „Era un om foarte rău", spunea mama, „dar oamenilor nu prea le păsa, atâta vreme cât era un rege bun. Dar atunci când au venit Elemakii și au cucerit țărâmul lui Nafai, poporul l-a urât atât de mult pe Nuak, încât l-a omorât, dându-i foc." Din momentul în care ea i-a povestit această întâmplare, amintirile lui Akma s-au schimbat, iar atunci când îl visa pe bărbatul râzând care îl ținea în

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

turn deasupra abisului, el și-l imagina acoperit de flăcări până când tot turnul era cuprins de foc, și în loc ca tata să întindă mâinile și să-și salveze băiețelul, Akmaro sărea în gol, căzând și tot căzând, iar Akma nu știa ce să facă, să rămână în turn și să ardă sau să sară în abis după tatăl său. Se trezea urlând de groază din acel vis.

O altă amintire era cea cu tata care se năpustea în casă în miezul zilei, în timp ce mama le supraveghea pe cele două femei săpător care pregăteau masa pentru petrecerea din seara respectivă. Expresia de pe chipul lui Akmaro era înspăimântătoare și deși îi șoptise ceva ei, iar Akma nu înțelesese nimic, își dăduse seama că era vorba de ceva foarte grav și se speriase. Tata țâșnise apoi din casă, iar mama le pusese pe săpătoare să înceteze treaba pentru petrecere și să înceapă să adune provizii pentru o călătorie. După doar câteva minute, patru bărbați înarmați cu săbii veniseră la ușă și ceruseră să-l vadă pe trădătorul Akmaro. Mama le spusese că tata era în spatele casei și încercase să le blocheze accesul înăuntru. Cel mai masiv dintre ei o trântise la pământ și îi ținuse sabia la beregată în timp ce ceilalți plecaseră în goană să scotocească locuința lui Akmaro.

Micuțul Akma se simțise ofensat și alergase către bărbatul care o amenința pe mama. Acesta râsese de el, atunci când Akma se tăiase într-una din pietrele de la sabia lui, dar mama rămăsese serioasă.

– De ce râzi? Băiețelul a avut curajul să atace un bărbat cu sabie, în timp ce tu ai doar curaj să ataci o femeie neînarmată.

Bărbatul se mâniase, dar atunci când ceilalți se întorseseră fără a-l fi găsit pe tata, plecaseră cu toții.

Era mâncare, de asemenea. Akma era sigur că pe vremuri existase o grămadă de mâncare, pregătită cum trebuie de sclavii săpători. Dar acum, cuprins de foame, nu și-o putea aduce aminte. Nu-și aducea aminte nici să fi fost vreodată sătul. Aici, pe câmpurile cu porumb, sub soarele fierbinte, nu-și amintea vreo perioadă în care să nu-i fi fost sete, să nu fi simțit dureri în brațe, în umeri, în picioare și pulsații dureroase în spatele ochilor. Îi venea să plângă, dar știa că acest lucru îi va face familia de rușine. Voia să răcnească la supraveghetorul săpător că avea nevoie să bea, să se odihnească și să mănânce și că era o prostie din partea lui să-i țină să trudească fără a le da de mâncare, pentru că o să-i istovească și mai mult pe unii precum pe bătrânul Tiwiak, care căzuse mort ieri, așa, pur și simplu, se prăbușise pe neașteptate în porumb, și nici măcar nu-și luase rămas-bun de la soția lui, care chiar și în acele momente rămăsese nemișcată, nu rostise niciun cuvânt în timp ce îngenunchease în tăcere peste trupul lui, dar supraveghetorul o lovise oricum pentru că încetase lucrul, și era vorba de propriul ei *soț*.

Nimic pe lume nu ura mai mult Akma ca pe săpători. Părinții lui făcuseră o greșeală ținând servitori săpători pe vremea când trăiau pe tărâmul lui Nafai.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Săpătorii ar fi trebuit uciși cu toții înainte de a se apropia de o ființă umană. Tata n-avea decât să pălăvrăgească despre felul în care săpătorii nu făceau altceva decât să se răzbune pentru lunga și cruda domnie a lui Nuak. Putea să șoptească noaptea cum că Păstrătorul Pământului nu dorea ca poporul pământului, poporul cerului și poporul de mijloc să fie dușmani. Akma știa adevărul. N-o să existe siguranță pe lume până când n-or să moară toți săpătorii.

Atunci când au apărut săpătorii, tata a refuzat să lase pe vreunul dintre ai lui să lupte.

– N-ați venit după mine în sălbăticie ca s-ajungeți niște criminali, nu-i așa? îi întrebase el. Păstrătorul nu vrea uciderea nici unuia dintre copiii lui.

Singurul protest pe care-l auzise Akma fusese șoapta mamei:

– Copiii *ei*.

Ca și cum ar fi contat dacă Păstrătorul avea între picioare un plug sau o ulcică. Akma nu știa decât că Păstrătorul n-avea nicio scuză, în calitate de zeu, dacă nu putea să-și ferească adoratorii să fie făcuți sclavi de săpătorii cei mizerabili, bestiali, proști și cruzi.

Dar Akma nu împărtășise nici unul dintre gândurile lui, pentru că singura dată când făcuse acest lucru tata devenise tăcut și refuzase să mai vorbească cu el tot restul nopții. Așa ceva era de nesuportat. Tăcerea din timpul zilei era suficient de grea. Ca tata să-l oblige să tacă pe timpul nopții era cel mai rău lucru posibil. Așa că își ținea pentru el ura față de săpători, precum și disprețul pentru Păstrător, iar noaptea vorbea cu

șoapte aproape imperceptibile cu tatăl și cu mama sa și le sorbea cuvintele, ca și cum ar fi fost apă rece și curată dintr-un izvor de munte.

Apoi, într-o bună zi, apăruse în sat un băiat nou. Nu era subțirel și bronzat precum ceilalți, iar hainele lui erau de calitate, în culori vii și necârpite. Avea părul curat și lung, iar vântul i-l flutura atunci când se afla pe buza dealului, în mijlocul celorlalți. După tot ceea ce spuseseră tata și mama despre Păstrătorul Pământului, Akma era în continuare nepregătit pentru o asemenea viziune a unui zeu și se opri din muncă pentru a contempla ce i se oferea ochilor.

Supraveghetorul strigă la Akma, dar el nu auzi. Din cauza viziunii, fuseseră anulate toate sunetele, toate senzațiile, cu excepția vederii. Doar în momentul în care umbra supraveghetorului apăru asupra sa, cu brațul ridicat spre a-l lovi cu bățul, Akma realiză ce se întâmplă, apoi se eschivă, se ghemui și, aproape din reflex, strigă la băiatul cu chip de zeu:

– Nu-l lăsa să mă bată?

– Stai! strigă băiatul.

Glasul său era puternic și sigur pe sine în timp ce cobora cu pași mari dealul și, lucru de necrezut, supraveghetorul îi dădu imediat ascultare.

Tata era departe de Akma, dar mama era destul de aproape spre a-i șopti surioarei lui Akma, Luet, iar aceasta făcu câțiva pași în direcția fratelui său, ca să-i poată murmura:

– Ăsta-i fiul dușmanului tatei.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Akma o auzi și deveni imediat prudent. Dar frumusețea băiatului mai vârstnic nu păli pe măsură ce se apropia.

– Ce ți-a spus? îl întrebă el, cu voce blândă, zâmbind.

– Că tatăl tău e dușmanul tatălui meu.

– Ah, da. Dar n-a fost alegerea tatălui *meu*, rosti el.

Acest lucru îl făcu pe Akma să se oprească. Nimeni nu catadicsise să-i explice băiatului în vârstă de șapte ani felul în care tatăl lui ajunsese să aibă atât de mulți dușmani. Lui Akma nu-i trecuse prin cap c-ar putea fi vina tatălui lui. Dar era suspicios: cum ar putea să aibă-ncredere în fiul dușmanului tatălui lui? Și totuși...

– L-ai oprit pe supraveghetor să mă lovească, zise el.

Băiatul se uită la supraveghetor, al cărui chip era de nepătruns.

– De-acum înainte, rosti el, n-o să-l mai pedepsești pe el și pe sora lui fără acordul meu. Tata zice așa.

Supraveghetorul încuviință din cap. Dar Akma își dădu seama că nu era bucuros să primească asemenea ordine de la un băiat uman.

– Tatăl meu e Pabulog, rosti băiatul, iar pe mine mă cheamă Didul.

– Eu sunt Akma. Tatăl meu e Akmaro.

– *Ro*-Akma? Akma învățătorul? Didul zâmbi. Ce lucruri are *ro* să-i învețe pe alții, pe care să nu le fi aflat de la *og*?

Akma nu era sigur de înțelesul cuvântului *og*.

Didul părea să știe motivul pentru care era nedumerit.

– *Og* este custodele, șeful preoților. După *ak*, regele, nu-i nimeni mai înțelept decât *og*.

– *Rege* înseamnă că ai puterea să omori pe oricine nu-ți place, cu excepția celor care au o armată, precum Elemakii.

Akma îl auzise de multe ori pe tatăl lui spunând acest lucru.

– Și cu toate astea, tatăl meu domnește acum peste Elemakii de pe teritoriul ăsta, rosti Didul. În timp ce Nuak e mort. Știi, i-au dat foc.

– Ai văzut tu cu ochii tăi? întrebă Akma.

– Hai să facem câțiva pași împreună. Ai terminat munca pe ziua de azi.

Didul se uită la supraveghetor. Săpătorul, ținându-se cât putea el de drept, nu reușea să-l egaleze pe Didul ca înălțime; când acesta din urmă avea să ajungă adult, îl va domina pe săpător precum muntele un deal. Dar în cazul lui Didul și al supraveghetorului, înălțimea n-avea nimic de-a face cu tăcuta lor confruntare. Săpătorul se posomori sub privirea lui Didul.

Akma era încântat. În vreme ce Didul îl luă de mână, conducându-l înainte, Akma îl întrebă:

– Cum ai făcut chestia asta?

– Care chestie? întrebă Didul.

– Să-l faci pe supraveghetor să pară atât de...

– De neputincios? întrebă Didul. Atât de neputincios, stupid și descurajat?

Oare și ființele umane care erau prietene cu săpătorii îi urau pe aceștia?